

Dosarul nr. 2rac-257/2022
2-19037508-01-2rac-01112022

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești (I. Botezatu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (Ș. Starciuc, S. Gubenco, A. Curdov)

Î N C H E I E R E

28 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Speranța”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Grămadă Simion” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Speranța” cu privire la încasarea datoriei, împotriva deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 19 iunie 2019, GȚ „Grămadă Simion” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Speranța” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 01 octombrie 2018, a încheiat cu SRL „Speranța” un contract de vânzare-cumpărare a 600 tone de porumb, la prețul de 2,50 de lei pentru 1 kg, în sumă totală de 1 488 275 de lei.

Potrivit pct. 2.1 din contract, achitarea urma să fie efectuată în termen de 5 zile lucrătoare din momentul recepționării mărfii.

A relatat reclamantul că ultima livrare a avut loc la 20 octombrie 2018, fiind achitată numai suma de 200 000 de lei.

A notat reclamantul că în adresa pârâtului a fost expediată o pretenție prin care s-a solicitat să achite până la data de 15 mai 2019 suma de 1 288 275 de lei și dobânda de întârziere pentru perioada 01 decembrie 2018 - 21 aprilie 2019 în sumă de 76 590 de lei, care însă a rămas fără răspuns.

A solicitat reclamantul încasarea de la SRL „Speranța” a sumei de 1 288 275 de lei cu titlu de datorie, a dobânzii de întârziere care urmează a fi calculată începând cu data de 01 decembrie 2018 până la pronunțarea hotărârii, încasarea sumei de 4 278,45 de lei cu titlu de dobândă pentru credit, a sumei de 6 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și a sumei de 25 000 de lei, cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea din 19 februarie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești,

a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de GȚ „Grămadă Simion”.

În susținerea poziției sale instanța de fond a invocat că la materialele cauzei lipsesc dovezi, care ar confirma faptul că reclamantul a furnizat în adresa pârâtului, cantitatea de porumb rămasă.

A mai indicat instanța de judecată că din referința prezentată de către pârît, rezultă că a doua tranșă de porumb transmisă de către reclamant, nu a fost de o calitate bună și nu corespundea criteriilor de calitate corespunzătoare.

Astfel, deoarece reclamantul nu a executat prevederile pct. 3.1. din contract, la rândul său pârâtul nu a transferat suma necesară, fiindcă nu a primit marfa de calitate bună.

La 09 aprilie 2021, GȚ „Grămadă Semion”, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 19 februarie 2021 a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești, solicitând casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

Prin decizia din 12 iulie 2021 a Curții de Apel Comrat, s-a respins apelul declarat de GȚ „Grămadă Simion” și s-a menținut hotărârea din 19 februarie 2021 a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești.

Prin decizia din 22 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de GȚ „Grămadă Semion”, casată integral decizia din 12 iulie 2021 a Curții de Apel Comrat, cu trimiterea cauzei la rejudecare, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 19 mai 2022 a Curții de Apel Comrat, a fost admisă cererea de apel declarată de GȚ „Grămadă Simion”, casată hotărârea din 19 februarie 2021 a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești și emisă o hotărâre nouă prin care s-a încasat de la SRL „Speranța” în beneficiul GȚ „Grămadă Semion”, suma de 1288275 de lei, cu titlu de datorie în baza contractului de vânzare-cumpărare și dobânda de întârziere în sumă de 617 621,98 de lei.

S-a încasat de la SRL „Speranța” în beneficiul GȚ „Grămadă Semion”, suma de 25 000 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, suma de 18 750 de lei, cu titlu de taxă de stat pentru depunerea cererii de apel, suma de 12 500, cu titlu de taxă de stat la depunerea cererii de recurs și suma de 6 000 de lei pentru depunerea cererii de recurs.

S-a respins solicitarea cu privire la încasarea dobânzii de întârziere pentru credit în sumă de 4 278,45 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, în contextul circumstanțelor expuse și a materialelor cauzei, a considerat necesar de a admite cerințele GȚ „Grămadă Semion” cu privire la încasarea datoriei în baza contractului de vânzare-cumpărare din 01 octombrie 2018 în sumă de 1 288 275 de lei, deoarece lipsesc probe ce ar confirma executarea de către SRL „Speranța” a obligațiilor privind achitarea totală a datoriei. Cu referire la faptul că SRL „Speranța” a primit marfa de calitate necuvenită, nu au fost prezentate careva probe în confirmarea acestui argument.

De asemenea, a invocat Curtea de Apel Comrat că drept confirmare a executării obligației în baza contractului de vânzare-cumpărare din 01 octombrie 2018 au fost prezentate facturi fiscale, eliberate de către GȚ „Grămadă Semion”, potrivit cărora aceasta a livrat marfa (porumb) începând cu 04 octombrie 2018 până pe 20 octombrie 2018, semnate atât de către vânzător, cât și cumpărător.

A relatat instanța de apel că, intimatul nu a executat în termen obligația de achitare a datoriei în baza contractului de vânzare-cumpărare din 01 octombrie 2018, astfel, reieșind din calculul prezentat reclamantul a calculat dobânda de întârziere a executării obligației materiale în perioada de pe 01 decembrie 2018 până la 19 mai 2022, în sumă de 617 621,98 de lei.

La 11 august 2022, SRL „Speranța” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 19 mai 2022 prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată.

În motivarea recursului a invocat că părțile au convenit asupra clauzei conform căreia reclamantul va vinde pârâtului porumb în cantitate de 600 000 kg la prețul de 2,50 de lei pentru 1 kg. Dreptul de proprietate asupra bunului, se va transmite în momentul predării de către vânzător a 600 000 kg porumb. După transmiterea doar a bunului, cumpărătorul va transfera prin virament bancar prețul contractului. Reclamantul a livrat prima cantitate de porumb din cantitatea totală, evaluată la suma de 200 000 de lei, fiind supusă controlului calității, corespundea cerințelor pârâtului. Din acest considerent au fost și transferați 200 000 de lei, însă porumbul care a fost transportat de către vânzător ulterior, nu corespundea calității solicitate de cumpărător, era de o calitate net inferioară, din care considerente a fost solicitat să fie remisă o altă cantitate de porumb, în același volum.

Relatează reclamantul că, nu refuză să achite suma restantă de 1 288 275 de lei, doar că cumpărătorul urmează să transmită în proprietatea vânzătorului cantitatea restantă de porumb conform punctului 3.1 din contract, porumb care să corespundă calității prestabilite. Suma respectivă va fi transferată imediat ce va fi livrată restul cantității de porumb.

Sușține că Curtea de Apel Comrat a motivat decizia cu referire la o normă legală inexistentă la data pronunțării. Motivarea cu privire la încasarea dobânzii de întârziere pînă la data pronunțării hotărârii judecătorești, urma să fie reglementată de norma legală existentă la data pronunțării.

Consideră recurentul că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia și nu putea fi aplicată la momentul pronunțării deciziei.

Opinează că Curtea de Apel Comrat, putea dispune încasarea dobânzii de întârziere începând cu data de 08 februarie 2019, data emiterii facturii fiscale și până la data pronunțării hotărârii judecătorești și nicidecum nu putea fi încasată dobânda de întârziere la o dată anterioară nașterii raportului juridic civil.

La 24 noiembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților copia cererii de recurs depusă de SRL „Speranța”, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 46, 47, vol. 2).

La 16 decembrie 2022, GȚ „Grămadă Semion”, reprezentată de avocatul |Dumitru Ignat, a depus referință la cererea de recurs declarată de SRL „Speranța”, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Comrat a pronunțat dispozitivul deciziei la 19 mai 2022, decizia motivată a fost expediată participanților la proces, și recepționată de către recurent la data de 20 iulie 2022 (f.d. 259, vol. 1)

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară

în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că SRL „Speranța”, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 11 august 2022, împotriva deciziei instanței de apel, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva

Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către SRL „Speranța”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Speranța”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nicolae Craiu

Victor Burduh